

Chaim Herzog, forseti í Ísrael:

Valið stendur millum at steðga ófriðinum, ella at fáa eitt nýtt Beirut ella Teheran!

Brot úr einum brævi frá forseta Ísraels, Chaim Herzog, til Alexander M. Schindler, rabbinara, ið er forseti fyri meginfelagnum hjá teimum jødisku meinigheitunum í U.S.A.

Tíðindagrein frá
felagnum «Føroyar-
Ísrael»

Goði Alex!

Eg skilji fullvæl — og virðismeti umsorg tina. Tey boð, ið trygdardeildir okkara hava fingið, eru nú lögð í eina fasta legu. Tað er so heilt vist, at ongin hermaður hevur fingið tey boð, at buka fólk frá hond. Tað er sagt fyri mær, at um so er, at tað henda ógerðir — og frávik hesum viðv., so verður syrgt fyri, at tað ikki endurtekur seg.

Hatar tankan

Eg hati tankan um, at okkara ungu menn mugu nýta valdsgerðir imoti arabarum. Hetta sigi eg í vissuni um, at eg eisini eri forseti fyri teimum 17% av borgarum okkara, ið eru arabarar og drusarar.

Vandafull støða

Vit standa í dag yvirfyri einum vali: antin at steðga hesum ófriðinum, ella at lata ófriðin menna seg til at gerast eitt nýtt Teheran — ella Beirut. Hetta er ein vandafull støða at vera í, ikki einans fyri okkum, men eisini fyri grannalond okkara, Jordan og Egyptaland, og onnur lond við. Tann stóri spurningurin er, um tann stóra aldan av khomeinismu, sum höttir okkara part av heiminum, skal menna seg.

Blivin verri

Tey økini, ið eru undir umsiting: Judea, Samaria og Gaza, eru ein týðningarmikil trupulleikin hesum

viðvikjandi. Tær ymisku meiningarnar um, hvussu friður skal fáast í lag, er komið upp í tað politiska kjakið her í Ísrael, og gerst tað uttan iva ein av høvðesspurningunum í sambandi við valið til Knesset í ár. Sum nú er, standa vit yvirfyri eini støðu, sum er blivin verri, sum ein avleiðing av tí stóru alduni av fundamentalismu (e.e. muslimsk fanatiska red.), sum annars verður stuðlað fíggjarliga av Saudi-Arabíu.

Fara hart fram

Onnur lond her um leiðir hava tikið eina fasta avgerð um at fara hart fram, fyri at steðga teimum ógvusligu álopunum, ið standast av fundamentalismu. Tað tykist sum um fjölmiðlarnir runt um heimin hava góðtikið hetta, sum var tað ein sjálfvígja. Tá ið 2.000 studentar, ið ganga í universitetinum í Fez í Marokku gjørdu eina kravgongu til frama fyri palestinsarar, lögdu trygdardeildir upp í og drupu teir: 3 studentar (2 menn og 1 kvinnu), harafturat vóru 80 fólk særð, harav uml. helvtin álvars-liga.

Varð hetta vist í amerikanska sjónvarpinum?

Átta doyðu

Fyri nøkrum mánaðum síðani gingu uml. 30 palestinsarar kravgongu í Yarmuk-universitetinum í Jordan. Universitetið bleiv lýst at vera eitt hernaðarligt øki. Trygdardeildir lögdu upp

í, og átta studentar doyðu. Bleiv hetta vist í amerikanska sjónvarpinum?

Tú ert uttan iva kunnugur við tey tiltøk, sum egyptiskir myndugleikar fremja fyri at steðga kravgongum, sum verða settar í verk av fundamental-

Lóg og ordan

Í Ísrael kjakast man um ta politisku loysnina fyri teimum hersettu økjum. Eitt er tó, sum øll eru samd um: ein høvðsfyrirtreyt fyri, at byrja kann verða við samráðingum, er, at lóg og ordan fer at valda aftur.

Aðrir framferðarhættir

Nú tá ið tú finst at teimum framferðarhættunum, vit nýta fyri at tryggja, at lóg og ordan valdar — og tað eru tað eisini mong í Ísrael, sum gera — so átti tú í minsta lagi at givið okkum góð ráð um hvørja aðra kos, vit kundu hildið. Skulu vit taka til teir framferðarhættir, ið vóru nýttir fyri ikki so langari tíð síðani á universitetinum í USA, t.d. Kent State, Watts County ella Newark, ella øðrum savningardeplum fyri politiskum og rasistiskum ófriði? Ella skuldu vit kanska tikið til teir framferðarhættirnar, ið bretar hava nýtt í Norður-Írlandi og undir rasuófriði í London ella øðrum bretskum storbýum?

Avvíst eithvørt neyðsemmingarpúpskot

Higartil hava arabarar av-

víst eithvørt neyðsemmingarpúpskot, eisini tilboð Begins um sjálfstýri, sum menn samdust um í Camp David. Tú veist fullvæl, at vit kunnu ikki samráð at við ein felagsskap, sum ikki vil gevast at nýta terror, og sum ikki vil strika teir setningarnar í sini tjóðarpakt, sum krevja týning Ísraels — og burtrekan av folkinum her.

Ikki ein einasti

Sjálvt um mangir palestinsarar ynskja tað, er tað ikki ein tann einasti, sum torir at stiga fram fyri at samráðast við Ísrael. Hetta av teirri orsök, at teir eru bangnir fyri at verða myrðir.

Politiskt pant

Tey flestu arabisku londini hava sviðið palestinsararnar og hava hildið teimum í vanaaligum flottalegum í 40 ár fyri at útnýta — og nýta tey sum politiskt pant. Tað einasta landið í heiminum, sum higartil hevur hyst 60.000 arabarum frá flottalegum í Gaza, og givið teimum ordiligar ibuðir, er Ísrael. Kortini krevur ST — hvørt ar — at hesir arabarar skulu venda aftur til tær vanaaligu flottalegurnar.

Ein millión dripin

Tú ert uttan iva klárur yvir, at orsakað av útviklinginum í Miðeystri — m.a. einum kríggi við einari millión dripnum, einum borgarakríggi, sum hevur oyðilagt Libanon, og einari aktuallari höttan imoti grundarlagnum hjá einum og hvørjum stýri í miðeystri — standa vit yvirfyri einum nógv størri trupulleika enn umdømi Ísraels. Tað avirkar framtíðina hjá Ísrael og grannum tess.

Fylgdi við

Um tú fylgdi við í pressuni í Ísrael, og teim politisku kjakunum í Knesset, so vildi tú verið klárur yvir, at ein alvarssom og støðug viðgerð av teimum aktuallu spurningunum, fer fram og á leiðini til frið er man til reiðar at taka avleiðingarnar av møguligum mistøkum.

Tvungin at skjóta

Týðningurin av tí almennum metingini avspeglar ordni hjá Golda Meir, salu, um, at hon ikki kundi fyrigevea arabarum, at teir høvdu tvungið børn okkara at skjóta eftir teimum. Tann avkubbaða og yvireinklaða myndin, ið verður vist í teimum ut-

lendsku sjónvarpunum, smoyggir seg tverri uttan um teir veruligu trupulleikarnar.

Vísur í

Eg eri vísur í, at øll sum hava abyrgdina í Ísrael, gera hvat tey kunnu fyri at tryggja, at tey tiltøk, sum eru framd fyri at fáa lóg og ordan at valda, eru tilpassað tí aktuallu höttanini, og at farið verður rætt fram, bæði juridiskt og moralskt.

Vinarlig heilsan
tín
Chaim Herzog

Almannakunngjørt av
The Jerusalem Post tann
27. januar 1988. (H.A.S. tyddi)

Shalom

Felagið «Føroyar-
Ísrael»

Frá Havbúnaðarfelagnum:

Dýr sparing

At tað er rætt at spara eru helst øll samd um. Spurningurin er bert hvar ein kann spara, og hvørjar sparingar fáa tær minstu avleiðingarnar.

Tá nýggja fíggjarlógarpúpskotið varð lagt fyrirtíngið, sást at ætlanin var at skera eitt nýnormerað fiskadýralæknastarv

burtur.

Føroya Havbúnaðarfelag er av tí fatan, at henda sparing kemur at kosta alivinnuni og samfelagnum dýrt.

Tað er tverri soleiðis, at vøksturinn í fiskadýralæknatænastuni als ikki hevur fylgt við vøksstri-
num í alingini. Hetta hev-

ur gjørt, at alivinnan ikki hevur fingið ta tænastru, sum brúk er fyri.

Niðanfyrir er árlig uppstilling gjørd yvir framleiðslu av laks og sili samanborið við tal av djóralæknum.

Ár	Framl./tons	Tal djóralæknar	Tons/djóralæknar
1982	360	1	360
1983	410	1	410
1984	526	1	526
1985	1.150	1	1.150
1986	2.520	1	2.520
1987	5.000	1	5.000
1988	5.205	2	2.600
1989	8.660	2	4.330

Tað sæst her at fiskadýralæknatænastan, sum alla tíðina hevur verið ov litið útbýgd, er minkandi í mun til framleiðsluna av alifiski.

Úrslitið er, at tá sjúkurliga stungið seg upp, hava tær fingið nógv størri avleiðingar fyri alivinnuna enn um djóralæknatænastan var nógv útbýgd.

Tað greifligasta dømið er Hitra sjúkan, har missurin í 1988 var 10 tals milli-

ónir. Missurin í 1989 verður neyvan nógv minni.

Tað skal tó viðgangast, at talið av hjálparfólki hjá djóralæknunum verður ókt frá 1 til 3. Hetta hjálpir nakað, men tó als ikki nógv mikið.

Føroya Havbúnaðarfelag vil tí innlaga heita á fíggjarnevnd lögtingsins um at seta tað nýnormeraða fiskadýralæknastarv-
ið aftur á fíggjarlógina.

6. mars 1989
Føroya Havbúnaðarfelag